

عدالت ترمیمے و پیشگرے از جرم در بستر
جامعه مدنی و فرهنگ‌هاک سنتے

www.ketab.ir

مؤلف:

محمد امین مولودی

۱۴۰۰

سرشناسه	محملین مولودی، ۱۳۶۹
عنوان و نام پدیدآور	عدالت ترمیمی و پیشگیری از جرم در بستر جامعه مدنی و فرهنگ‌های سنتی / مؤلف محملین مولودی
مشخصات نشر	تهران: گنجور، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری	۱۲۰ ص
شابک	۹۷۸-۶۴۲-۳۰۲-۰۰۲-۵
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص ۱۱۴-۱۲۰؛ همچنین به صورت زیرنویس
موضوع	عدالت ترمیمی- ایران
موضوع	Restorative Justice- iran
موضوع	عدالت ترمیمی
موضوع	Restorative Justice
موضوع	جرم و جنایت- ایران- پیشگیری
موضوع	Crime Prevention- Iran
موضوع	جرم‌شناسی- ایران
موضوع	Criminolog- Iran
ردمبندی کنگره	HY۸۶۸۸
ردمبندی دیویی	۶۸۰۹۵۵۳۶۴
شماره کتایشناسی ملی	۸۵۵۴۵۴۷
وضعیت رکورد	فیا

عدالت ترمیمی و پیشگیری از جرم در بستر جامعه مدنی و فرهنگ‌های سنتی

مؤلف: محمدمین مولودی

ناشر: گنجور

صفحه‌آرایی و طراحی جلد: گنجور

شابک: ۹۷۸-۶۴۲-۳۰۲-۰۰۲-۵

سال و نوبت چاپ: ۱۴۰۰، اول

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۳۷۰۰۰ تومان

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای نویسنده و ناشر محفوظ می‌باشد.

تهران، میدان انقلاب، ابتدای کارگر جنوبی، کوچه شهدای

ژاندارمری، پلاک ۱۲۷

تلفن: ۰۹۱۲۰۶۱۷۲۸۳-۰۹۹۰۱۹۱۰۲۰۸-۰۲۱۶۶۴۹۱۰۵۶

سایت انتشارات: (www.ganjoorpub.ir)

فهرست مطالب

پیشگفتار	۹
فصل اول: مقدمه	۱۱
مقدمه	۱۱
فصل دوم: مفهوم‌شناسی و ماهیت جرم‌شناسی و پیشگیری از جرم	۱۵
تعاریف و اشکال جرایم	۱۶
ویژگی های جرم شناسی	۱۶
جرم شناسی کاربردی	۱۸
عوامل جرم زا و بازدارنده از جرم	۱۹
عوامل جرم زا	۱۹
عوامل اجتماعی یا بیرونی	۲۰
عوامل جغرافیایی	۲۳
عوامل بازدارنده از وقوع جرم	۲۳
موارد دیگر بازدارندگی	۲۵
مفهوم پیشگیری از جرم	۳۰
مفهوم اصطلاحی	۳۱
مفهوم موسع	۳۱
مفهوم مضیق	۳۱
بررسی پیشگیری از نظریه‌موند گسن	۳۲
بررسی مفاهیم پیش بینی، شناسایی و ارزیابی	۳۲
انواع روشهای پیشگیری از جرم و رویکردهای مختلف آن	۳۳
انواع پیشگیری از جرم	۳۵
پیشگیری اجتماعی و پیشگیری وضعی	۳۶
پیشگیری اجتماعی از جرم	۳۶

۳۷	ویژگی های پیشگیری اجتماعی براساس تعریف ارائه شده
۳۸	پیشگیری اجتماعی از جرم با توانمندسازی فردی و اجتماعی
۳۹	تقویت کنشگران اجتماعی
۳۹	پیشگیری وضعی
۴۰	مفهوم و تعریف پیشگیری وضعی
۴۱	ویژگی های پیشگیری وضعی
۴۲	تکنیک های پیشگیری وضعی
۴۵	تکنیک های مبتنی بر افزایش خطرات قابل پیش بینی جرم
۴۷	تکنیک های مبتنی بر کاهش منافع قابل پیش بینی جرم
۴۸	تکنیک های مبتنی بر کاهش تحریک بزهاران
۴۹	تکنیک های مبتنی بر حذف بهانه ها
۵۱	ارزیابی پیشگیری وضعی
۵۱	نقاط قوت پیشگیری وضعی
۵۲	نقاط ضعف
۵۷	فصل سوم: چیستی و چرایی عدالت ترمیمی
۵۷	مفهوم شناسی عدالت ترمیمی
۶۲	تعریف لغوی عدالت ترمیمی
۶۳	تاریخچه ی عدالت ترمیمی
۶۶	قلمرو عدالت ترمیمی
۶۸	اصول و اهداف عدالت ترمیمی
۶۸	اصول عدالت ترمیمی
۶۸	اصل ارتکاب بزه موجب اخلاص در روابط میان اشخاص
۶۹	اصل مشارکت همه ی افراد درگیر و متأثر از بزه و جامعه محلی
۷۰	اصل ترمیم خسارت ها و بازگرداندن وضعیت
۷۱	اصول ناظر بر مبانی نظری عدالت ترمیمی
۷۲	اصول عدالت ترمیمی در مورد بزه دیدگان
۷۳	اهداف عدالت ترمیمی
۷۳	اهداف عدالت ترمیمی در رابطه با بزه دیده
۷۵	اهداف عدالت ترمیمی در رابطه با بزهاران
۸۰	عناصر عدالت ترمیمی
۸۰	داوطلبانه بودن

۸۱		اظهار ندامت
۸۱		رودررویی
۸۱		توافق
۸۲		حمایت
۸۲		میانجیگری کیفری
۸۷		تبیین میانجیگری کیفری در آیین دادرسی کیفری
۹۲		عدم تناسب پاسخ ترمیمی
۹۷		فصل چهارم: عدالت ترمیمی و پیشگیری از جرم در بستر جامعه مدنی
۹۸		مؤلفه های جامعه مدنی در برتوعدالت ترمیمی
۹۸		لیبرالیسم
۹۸		قانون گرایی
۹۸		پلورالیسم
۹۹		سکولاریسم
۹۹		جامعه مدنی و اندیشه سیاسی اسلام
۱۰۰		توجه عدالت ترمیمی به نیازها و نقش ها
۱۰۱		بزه دیدگان
۱۰۲		بزهکاران
۱۰۳		نیازهای بزهکاران عدالت
۱۰۳		جامعه محلی (اجتماع)
۱۰۴		نیازهای جامعه محلی از عدالت
۱۰۴		اصول عدالت ترمیمی
۱۰۶		سه ستون عدالت ترمیمی
۱۰۹		کلام آخر
۱۱۳		پیشنهادهات
۱۱۵		کتابنامه

پیشگفتار

قانون مجازات اسلامی قانون مادر در حقوق جزا محسوب شده و منبعی پایه برای قضات در برخورد و رسیدگی به جرایم در محاکم قضایی است. قانون مجازات اسلامی نقش مهمی در اتخاذ سیاست جنایی تقنینی و قضایی و روش صحیح مقابله و ریشه‌کنی جرایم دارد و اگر قانونی کارآمد در کشور اجرا شود، می‌توان گفت بسیاری از مشکلات رفع خواهد شد.

طی سالیان اخیر، عدم توجه به رویکرد عدالت ترمیمی و افزایش مجازات حبس و نبود فضای کافی برای تفکیک بزه کاران سبب شده تا گاهی ندامتگاه، اثر لازم برای متنبه شدن بزه کار را نداشته باشد (تونی مارشال، به نقل از سماواتی، ۱۳۸۵، ص ۳۴).

معایب مجازات حبس که عمدتاً در محیط های غیر استاندارد اجرا می گردد ناشی از تأمین نکردن دیگر هدف مجازاتها یعنی هدف اصلاحی و تربیت دوباره بزهکار به ویژه در مورد اطفال و نوجوانان است، محکوم علیهی که مجازات حبس را در زندان تحمل می کند صرفاً یک مصرف کننده است که هزینه هایی را بر دولت بار می کند و از طرف دیگر با توجه به محیط زندان و با هم بودن تمامی محکومین و مرتکبین به جرائم گوناگون، زندان محیطی برای حرفه ای تر شدن آنها شده است که باعث می گردد شخص زندانی که اجرای حکم حبس وی به پایان رسیده است و انتظار حقوق دانان و جامعه شناسان و عامه مردم و خصوصاً خانواده وی بر این است که وی اصلاح شده و دیگر مرتکب جرمی نمی گردد ولی متأسفانه اغلب خلاف این امر ثابت گردیده و زندانی آزاد شده مرتکب جرایمی به مراتب سنگین تر شده است (آشوری، ۱۳۹۰، ص ۵۶).